

Ordføreren (Anders Nielsen): Som ærede Medlemmer ville erindre, blev der ved 2den Behandling af Finanslovsforslaget stillet et Ændringsforslag, gaaende ud paa, at Statskassen skulde yde et Tilskud til Fredsbureauet i Bern. Tanken om et saadant Tilskud blev modtaget velvilligt af den højtærede Udenrigsminister, og derefter toge Forslagsstillerne deres Forslag tilbage. Nu har den højtærede Udenrigsminister stillet et Forslag om dette Emne til 3die Behandling, og Forslaget gaar ud paa, at der ydes et aarligt Bidrag af 500 Kr. til Fredsbureauet i Bern. Der er al Anledning til at udtale Tingets Tak og Paaskønnelse for dette Forslag, ikke for de mange Penges Skyld, men fordi dermed giver Regeringen og Rigsdagen — idet vi følge Regeringen — Udtryk for den danske Stats Beredvillighed til at virke med i det store Fredsarbejde, som stiler hen imod det store Maal: Fred over Landene og opstaaende Stridigheders Afgørelse ved Voldgift. Saaledes anbefaler jeg da paa Udvalgets Vegne det af den højtærede Udenrigsminister stillede Forslag, idet jeg bringer ham Udvalgets Tak for, at det er kommet frem.

Zahle: Jeg kan ogsaa tiltræde og anbefale det her foreliggende Ændringsforslag. Hvis den højtærede Udenrigsminister havde været til Stede, hvad jeg ser, han ikke er, vilde jeg have rettet en Forespørgsel til ham i Anledning af en Udtalelse, der faldt fra ham ved Finanslovens 2den Behandling, hvor dette Forslag ogsaa var fremme, om, at den Voldgiftstraktat, som forhaabentlig snart kan ventes afsluttet med Holland, og som man almindelig har tillagt den afgaaede Udenrigsminister Deuntzer Æren for, allerede var bragt i Forslag under Udenrigsminister Sehested. Jeg vilde gerne have haft at vide, hvorvidt Arbejdet var fremmet under Udenrigsminister Sehested, og hvorfor det særlig blev fremhævet ved den Lejlighed, at det var under ham, det var blevet indledet.

I øvrigt skal jeg angaaende det foreliggende Forslag kun sige, at man her i Landet maa med dobbelt Iver støtte den Slags Forslag, efter at vi nu have faaet at vide, at man, i alt Fald saa længe den nuværende Regering fører an, ikke kan gøre sig noget Haab om, at Militærudgifterne her i Landet gaa nedad, før en Gang Fredsbevægelsen har sejret i Verden. Det sker desværre neppe, før vi ere lagte under Mulde, men saa maa vi arbejde for Fremtiden, og det maa anspre os til for-

doblet, ja mangedoblet Iver for Fredssagen. Dette fører mig til den Betragtning, at det her foreliggende Forslag, som i og for sig er meget godt, egentlig ikke er tilstrækkeligt. Det vilde, forekommer det mig, ud fra den Betragtning, at Militærudgifterne først kunne komme til at gaa ned her i Landet, naar Fredssagen en Gang har sejret, være rigtigt, at vi i en ganske anden Grad støttede Fredssagen fra Statens Side, og jeg vil derfor henstille den Tanke til Overvejelse, om det ikke ogsaa var naturligt, at man fra Statens Side støttede de Bestræbelser, som her i Landet ere fremme for Fredssagen, f. Eks. ved en aarlig Understøttelse til Dansk Fredsforening.

Jeg har ikke stillet noget Forslag i saa Henseende, jeg vil blot bringe Tanken frem til Overvejelse. Der er jo saa mange andre Foreninger, der blive støttede af Staten, gode Foreninger, som Afholdsforeningen og lignende, hvis Bestræbelser Staten sympatiserer med, og som ere samfundsgavnige. Nu da det, i alt Fald saa længe denne Regerings Villie staar fast, er en Betingelse for, at Militærudgifterne skulle gaa ned her i Landet, at Fredssagen har sejret, vilde det, forekommer det mig, være velbegrunnet, om man fra Statens Side ogsaa gjorde sig al mulig Flid for at støtte Fredssagen.

K. Bjerre: Paa de Medlemmers Vegne, som indbragte Forslaget om et Tilskud til Fredsbureauet i Bern ved 2den Behandling, vil jeg gerne rette en Tak til den højtærede Udenrigsminister og det meget ærede Finansudvalg, fordi de have tiltraadt den Tanke, at det var rigtigt at støtte Fredsbureauet. Jeg kan, idet jeg i øvrigt slutter mig til den ærede Ordførers Motivering af denne Sag, gøre opmærksom paa, at det, som et saadant Bureau særlig kan gøre Gavn ved, er at fremme Forstaaelsen af Folkeretten. Hvad der gør det saa vanskeligt at komme frem i Fredsarbejdet, er navnlig det, at selve Folkerettens Bestemmelser ere saa vage og ubestemte; man ved egentlig ikke rigtig, hvad disse forskellige Udtryk betyde. Vi tale om, at vi ville være neutrale, og saa er det i Grunden endnu ganske svævende, hvad der forstaaes ved de forskellige Slags Neutralitet: garanteret, anerkendt og erklæret Neutralitet, og de Forpligtelser, som den Stat, der erklærer sig neutral, derved paatager sig. Det er en Hovedsag for at komme frem ad den Vej, at de forskellige Lande efterhaanden komme overens om